

Số: 43/2021/QĐST-DS

Hà Nội, ngày 16 tháng 4 năm 2021

**QUYẾT ĐỊNH**  
**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

**V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi**

**TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN ĐỐNG ĐA**

*Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:*

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà **Vũ Lệ Quyên**

*Thư ký phiên họp:* Bà **Nguyễn Thị Quỳnh Nga** – Thư ký Toà án nhân dân quận Đống Đa.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Đống Đa, Thành phố Hà Nội tham gia phiên họp:* Bà **Phạm Thanh Thuý** - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 4 năm 2021, tại trụ sở Toà án nhân dân quận Đống Đa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 214/2020/TLST-DS ngày 01 tháng 12 năm 2020 về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 113/2021/QĐST-DS ngày 31 tháng 3 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

*Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà **Trần Thanh V** - sinh năm 1964; Đăng ký hộ khẩu thường trú và cư trú tại: đường X, phường N, quận Đ, Thành phố Hà Nội

**NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:**

Bà Trần Thanh V yêu cầu tuyên bố chị Phạm Hoàng Y (sinh năm: 2000; Đăng ký hộ khẩu thường trú và cư trú tại: đường X, phường N, quận Đ, Thành phố Hà Nội) - là con gái ruột của bà - có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định bà là người giám hộ của chị Phạm Hoàng Y.

**NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:**

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Đống Đa, Thành phố Hà Nội nhận định:

**[1] . Về thẩm quyền giải quyết:**

Yêu cầu về việc “tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là chị Phạm Hoàng Y hiện đang cư trú tại quận Đ nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, yêu

cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Toà án nhân dân quận Đ, Thành phố Hà Nội.

**[2]. Về nội dung yêu cầu giải quyết việc dân sự:**

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 21/7/2020, đơn xin thay đổi nội dung yêu cầu đề ngày 29/3/2021, bản tự khai ngày 09/12/2020 của bà Trần Thanh V và các tài liệu, chứng khác khác có trong hồ sơ, nội dung vụ việc như sau:

Chị Phạm Hoàng Y (sinh năm: 2000; Đăng ký hộ khẩu thường trú và cư trú tại: đường X, phường N, quận Đ, Thành phố Hà Nội) có tiền sử sản khoa bình thường, là con gái ruột của bà Trần Thanh V và ông Phạm Văn L (ông L sinh năm 1963, đã chết ngày 31/12/2019). Từ khi sinh ra, chị Y hay có biểu hiện bất thường, quấy khóc nhiều. Quá trình phát triển về thể chất và tâm thần kém, chậm biết nói. Đến năm 2 - 3 tuổi, chị Y mới biết bập bẹ một vài từ đơn giản, sau đó có đi học mẫu giáo nhưng không tiếp thu được nên gia đình không cho học văn hoá, văn hoá 0/12. Chị Y đã được khám bệnh tại Bệnh viện N, bác sỹ kết luận đối tượng bị chứng tự kỷ. Năm 2015, bệnh của chị Y ngày càng nặng hơn, như: thường xuyên nổi cáu, la hét, vò đầu, bứt tai, đập phá thậm chí tự làm đau mình (như đập đầu vào tường, khó kiểm soát cảm xúc của bản thân, đối tượng hay cáu giận, thường lặp lại câu hỏi của người khác). Năm 2020, gia đình 03 lần đưa đối tượng đi khám ở Viện sức khoẻ tâm thần B và được chẩn đoán tự kỷ ở trẻ em – chậm phát triển tâm thần mức độ vừa với rối loạn hành vi tác phong cần điều trị rối loạn tăng động giảm chú ý.

Ngày 24/8/2020, gia đình đưa chị Y vào Bệnh viện Tâm thần tỉnh N để điều trị, được chẩn đoán Chậm phát triển tâm thần vừa có rối loạn hành vi F71.1.

Hiện nay, chị Y sống cùng gia đình tại đường X, phường N, quận Đ, Thành phố Hà Nội; không có khả năng lao động sản xuất và mọi sinh hoạt trong cuộc sống hàng ngày đều phải có sự hỗ trợ, giám sát của gia đình.

Ngày 21/7/2020, bà Trần Thanh V có đơn yêu cầu Toà án tuyên bố chị Phạm Hoàng Y mất năng lực hành vi dân sự. Ngày 29/3/2021, bà V có đơn xin thay đổi nội dung yêu cầu: bà đề nghị Toà án tuyên bố chị Phạm Hoàng Y là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu Toà án chỉ định bà là người giám hộ cho chị Y.

Tại bản Kết luận giám định sức khoẻ tâm thần theo trưng cầu số 27/KLGĐ ngày 12/3/2021 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận: Tại thời điểm giám định, đối tượng Phạm Hoàng Y bị bệnh Chậm phát triển tâm thần vừa với tật chứng về tác phong cần điều trị. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71.1. Đối tượng hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Đống Đa, Thành phố Hà Nội tham gia phiên họp, nêu quan điểm: Thẩm phán đã thực hiện đúng, đầy đủ các trình tự, thủ tục tố tụng theo quy định của pháp luật và đề nghị Toà án nhân dân quận Đống Đa áp dụng Điều 23, 47, 53, 54 của Bộ luật dân sự năm 2015 chấp nhận đơn yêu cầu

của bà Trần Thanh V về việc yêu cầu tuyên bố chị Phạm Hoàng Y có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà Trần Thanh V (mẹ đẻ của chị Y) là người giám hộ cho chị Y.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015: *“Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu...Toà án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”*.

Như vậy, yêu cầu của bà Trần Thanh V về việc yêu cầu Toà án tuyên bố chị Phạm Hoàng Y là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Trần Thanh V là người giám hộ của chị Phạm Hoàng Y là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

Bà Trần Thanh V có các nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại Điều 57 Bộ luật dân sự năm 2015, cụ thể như sau:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản của người được giám hộ;
- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Bà Trần Thanh V có các quyền của người giám hộ được quy định tại Điều 58 Bộ luật dân sự năm 2015, cụ thể như sau:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;
- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

[3]. **Về lệ phí và các vấn đề khác:** Bà Trần Thanh V phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng và có quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

### **QUYẾT ĐỊNH:**

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 23, điểm d khoản 1 Điều 47, Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thanh V.

Tuyên bố chị Phạm Hoàng Y (sinh năm: 2000; Đăng ký hộ khẩu thường trú và cư trú tại: đường X, phường N, quận Đ, Thành phố Hà Nội) là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định người giám hộ của chị Phạm Hoàng Y là bà Trần Thanh V (sinh năm: 1964; Đăng ký hộ khẩu thường trú và cư trú tại: đường X, phường N, quận Đ, Thành phố Hà Nội) – mẹ đẻ của chị Y.

Người giám hộ có các nghĩa vụ:

- Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho người được giám hộ;
- Đại diện cho người được giám hộ trong các giao dịch dân sự;
- Quản lý tài sản của người được giám hộ;
- Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

Người giám hộ có các quyền:

- Sử dụng tài sản của người được giám hộ để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của người được giám hộ;

- Được thanh toán các chi phí hợp lý cho việc quản lý tài sản của người được giám hộ;

- Đại diện cho người được giám hộ trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người được giám hộ.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Trần Thanh V phải nộp 300.000 (ba trăm nghìn) đồng lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng đã nộp tại Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0015269 ngày 01/12/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Đống Đa.

3. Người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

**Nơi nhận:**

- Người yêu cầu;
- Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp;
- Lưu: hồ sơ việc dân sự.

**THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP**

**VŨ LỆ QUYÊN**